

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

## Ζ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

### Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

#### ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

#### ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2000

#### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΛΗ'

Τετάρτη 20 Σεπτεμβρίου 2000

Αθήνα, σήμερα στις 20 Σεπτεμβρίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.37' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Γ' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

#### ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: "Συμβάσεις επί κινητών ή απαιτήσεων υποκείμενες σε δημοσιότητα και άλλες συμβάσεις παροχής ασφάλειας".

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος ορίζει ως ειδική αγοράτρία την κ. Λιάνα Κανέλλη.

Το νομοσχέδιο αυτό θα συζητηθεί σήμερα επί της αρχής, αλλά θα διακόψουμε τη συνεδρίασή μας κατά τις δώδεκα παρά, για να εγκαινιάσουμε τον παιδικό σταθμό για τα παιδιά των υπαλλήλων της Βουλής και όσων από σας τους νέους αποφασίσετε να συμβάλετε στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας -και όλοι είστε νέοι απ' ό,τι βλέπω. Επομένως θα συνεχίσουμε και αύριο τη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου.

Ο κ. Ιωάννης Κουτσούκος, εισηγητής της Πλειοψηφίας, έχει το λόγο.

**ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει αναλάβει την ευθύνη απέναντι στον ελληνικό λαό να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό του συνόλου των οικονομικών και κοινωνικών δομών της χώρας, να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις που θα μας επιτρέψουν να ανταποκριθούμε στις προκλήσεις του οξύτατου ανταγωνισμού και της νέας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, να δώσει τη δυνατότητα στους Έλληνες να δημιουργήσουν αξιοποιώντας όσο το δυνατόν περισσότερες ευκαιρίες σε συνθήκες ισότητας και κοινωνικής αλληλεγγύης.

Τα τελευταία χρόνια, σαν αποτέλεσμα των ταχύτατων αλλαγών στο χώρο της οικονομίας, χρειάστηκε να αποτυπωθούν, να οριοθετηθούν και να εισαχθούν στην έννομη τάξη της χώρας νέοι κανόνες που διέπουν πλέον τις σχέσεις των συναλλασσομένων και οι οποίοι έδωσαν τις δυνατότητες νέων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Από την άλλη πλευρά είναι επίσης διαπιστωμένο ότι τις νέες δυνατότητες και ευκαιρίες που δημιουργούν οι εξελίξεις στην οικονομία και οι αντίστοιχες προσαρμογές του θεσμικού πλαι-

σίου, που διέπει τις συναλλαγές, εκμεταλλεύονται και αξιοποιούν κατά κύριο λόγο οι οικονομικές μονάδες που έχουν πρόσβαση στην πληροφόρηση, που διαθέτουν τεχνογνωσία, με οικονομικό μέγεθος που τους επιτρέπει να διαπραγματεύονται με όρους που δεν είναι επαχθείς γι' αυτές.

Αντίθετα, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που δεν έχουν πρόσβαση στο πιστωτικό σύστημα και στα νέα προϊόντα του, που δεν έχουν ακίνητα να υποθηκεύσουν και με δεδομένο ότι τα παραδοσιακά αξιόγραφα χρησιμοποιούνται απ' αυτές λιγότερο και με μικρότερη αξιοπιστία, αντιμετωπίζουν συχνά το πρόβλημα της πιστωληπτικής ικανότητας και συναντούν ανυπέρβλητα εμπόδια στην ανάπτυξη της επιχειρηματικής τους δράσης.

Στο πλαίσιο αυτό είναι απαραίτητο η όποια προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου να λαμβάνει υπόψη και να μεριμνά για το πώς θα δώσει δυνατότητα στις επιχειρήσεις αυτές να αναζητήσουν τρόπους διεύρυνσης της πιστωληπτικής τους ικανότητας και διευκόλυνσης της επιχειρηματικής τους δράσης.

Με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου εκσυγχρονίζεται ουσιαστικά το δίκαιο των συναλλαγών που αφορούν κινητά πράγματα, απαιτήσεις ή δικαιώματα και καλύπτονται κενά του Αστικού Δικαίου σε μία προσπάθεια προσαρμογής της ελληνικής έννομης τάξης στις συναλλακτικές ανάγκες της εποχής, όπως αυτές διαμορφώθηκαν από τις εξελίξεις, με στόχο τη διευκόλυνση των συναλλαγών και με ταυτόχρονη επιδίωξη να διευρυνθεί από τη μία πλευρά η πιστωληπτική ικανότητα επιχειρήσεων και επαγγελματιών πιστωτών με παράλληλη όμως διασφάλιση των δυνάμεων.

Η καινοτομία του σχεδίου νόμου έγκειται στο γεγονός ότι δίνει τη δυνατότητα να ενεχυράζονται κινητά πράγματα χωρίς παράδοση του κινητού στο δανειστή, δημιουργώντας έτσι ένα νέο θεσμό, το πλασματικό ενέχυρο που μέχρι τώρα προβλεπόταν από το δίκαιο μόνο για ορισμένες ειδικές περιπτώσεις συναλλαγών και με ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις όπως παραδείγματος χάρη το γεωργικό ενέχυρο, το ενέχυρο των τουριστικών λεωφορείων κλπ.

Βέβαια η ανάγκη γενίκευσης του θεσμού είχε εντοπιστεί από τους συντάκτες του Αστικού Κώδικα, στον οποίον υπήρχε πρόβλεψη για έκδοση σχετικού νόμου, το άρθρο 1214 είναι σχετικό, η οποία όμως μέχρι τώρα δεν υλοποιήθηκε.

Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι ο Πρωθυπουργός της χώρας, ο κ. Κώστας Σημίτης, πριν πάρα πολλά χρόνια πάνω από τριάντα - είχε γράψει για την αναμόρφωση του πλασματικού ενέχυρου.

Παράλληλα με το νομοσχέδιο θεσπίζονται δύο ακόμα σύγχρονοι θεσμοί που εξυπηρετούν παρόμοιους σκοπούς και αφορούν ο πρώτος την ενεχύραση και εκχώρηση προς ασφάλεια

επιχειρηματικών απαιτήσεων και δικαιωμάτων και ο δεύτερος τη λεγόμενη κυμαινόμενη ασφάλεια.

Η ενίσχυση της πιστωληπτικής ικανότητας των συναλλασσόμενων με το θεσμό του πλασματικού ενέχυρου που επιτρέπει τη χρησιμοποίηση των κινητών πραγμάτων, εργαλείων μηχανημάτων κλπ. αλλά και τη συνέχιση των συναλλαγών και της παραγωγικής διαδικασίας συνδέεται με τη διασφάλιση της διαφάνειας και της ασφάλειας των συναλλαγών με την εισαγωγή συστήματος δημοσίευσης των πλασματικών ενέχυρων αλλά και των άλλων συμβάσεων παροχής ασφάλειας, καθώς και των ενεχυράσεων επιχειρηματικών απαιτήσεων και άλλων δικαιωμάτων, με τέτοιον τρόπο, που επιτρέπει να ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για την πραγματική κατάσταση των χρησιμοποιούμενων κινητών πραγμάτων, των προς πώληση εμπορευμάτων και των άλλων αγαθών πριν αποφασίσουν να πραγματοποιήσουν μία συναλλαγή, αλλά παράλληλα να προφυλάσσει και τους καλόπιστους τρίτους, καθορίζοντας έτσι με τη δημοσίευση της σειράς προτεραιότητας των δανειστών για την εξυπηρέτηση των απαιτήσεων τους.

Για το σκοπό αυτόν προβλέπεται η ίδρυση με προεδρικά διατάγματα των ενεχυροφυλακείων αρμοδίων για τη δημοσίευση των συμφωνιών και των συμβάσεων στα τηρούμενα σε αυτά βιβλία. Ενώ μεταβατικά και μέχρι να λειτουργήσουν τα ενεχυροφυλάκεια, η αρμόδια αρχή θα ασκείται από τα κατά τόπους υποθηκοφυλάκεια ή τα κτηματολογικά γραφεία της έδρας του πρωτοδικείου.

Θέλω να σημειώσω ότι η σύνταξη του νομοσχεδίου πραγματοποιήθηκε από επιτροπή που συνέστησε το 1998 ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης Ευάγγελος Γιαννόπουλος, στην οποία συμμετείχαν έγκριτοι νομικοί, ανώτατοι δικαστικοί καθώς και ο σημερινός Υπουργός κ. Μιχάλης Σταθόπουλος, ενώ για την τελική διατύπωση του νομοσχεδίου ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις της οικονομικής και κοινωνικής επιτροπής. Έτσι το νομοσχέδιο έχει ρητα νομική επεξεργασία και συμπεριλαμβάνει ένα σύνολο ρυθμίσεων που αφορούν τη λειτουργία των νέων θεσμών, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα δανειστών και οφειλετών, ενώ όπου χρειάζεται για την εφαρμογή του παραπέμπει στις ισχύουσες διατάξεις του Αστικού Κώδικα αλλά και στον Ποινικό Κώδικα, προκειμένου για τις παραβιάσεις των διατάξεών του. Συγκεκριμένα στο άρθρο 399 του Ποινικού Κώδικα.

Ειδικότερα προσδιορίζεται με το νομοσχέδιο αυτό το περιεχόμενο της συμφωνίας μεταξύ δανειστή και οφειλέτη και η δυνατότητα τροποποίησής της καθώς και τα αντικείμενα αυτής, το κινητό πράγμα, δηλαδή, εξαιρουμένων χρημάτων, αξιογράφων και αντικειμένων οικοσκευής, καθώς και κινητών που μπορεί να υποθηκευτούν αυτοτελώς, όπως για παράδειγμα τα πλοία, με την διευκρίνιση ότι στην ενεχύρωση υπόκειται και υπόκεινται μελλοντικά πράγματα που μπορεί να προσδιοριστούν, όπως μελλοντικοί καρποί καθώς επίσης και ομάδα πραγμάτων, ακόμα και ποσοστό της ομάδας, ενώ προβλέπει τη διατήρηση του ενέχυρου στην περίπτωση ένωσης, ανάμιξης ή επεξεργασίας του κινητού πράγματος, προκειμένου να διευκολύνει την παραγωγική διαδικασία.

Η δημοσίευση γίνεται ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει νόμιμο συμφέρον στο ενεχυροφυλάκιο του τόπου κατοικίας ή της έδρας της επιχείρησης, της έδρας του ενεχυραστή, με την κατάθεση σχετικού εντύπου που καταχωρίζεται στο δημόσιο βιβλίο που θεσμοθετεί το νομοσχέδιο.

Η σειρά προτεραιότητας για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των δανειστών καθορίζεται από το χρόνο δημοσίευσης στο δημόσιο βιβλίο, ενώ δίνεται η δυνατότητα με κοινή συμφωνία δύο ή περισσότερων δανειστών να αλλάξει η σειρά προτεραιότητάς.

Η διάρκεια της ενεχύρωσης καθορίζεται ως δεκαετής, εκτός και αν ο δανειστής ζητήσει παράταση στην περίπτωση που η αίτησή του δεν έχει εξοφληθεί ή αποσβεσθεί.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ )

Στην περίπτωση αυτή η παράταση είναι επίσης δεκαετής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, μικρότερο διάστημα.

Για την ασφάλεια του δανειστή ορίζονται ιδιαίτερες υποχρε-

ώσεις του ενεχυραστή-οφειλέτη, όπως ο τακτικός έλεγχος ανά εξάμηνο ή οποτεδήποτε συντρέχει σπουδαίος λόγος, προκειμένου να ελέγχεται η ύπαρξη και η κατάσταση του πράγματος. Και ορίζεται επίσης η απαγόρευση μεταβίβασης της κυριότητας του πράγματος, καθώς και η απαγόρευση της μεταβολής της φύσης και του χαρακτήρα του, εκτός αν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά.

Στην περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του ενεχυραστή, ο δανειστής δικαιούται να καταστήσει το χρέος ληξιπρόθεσμο, ενώ στην περίπτωση του δόλου τιμωρείται αυστηρά με βάση τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Διευκρινίζεται επίσης ότι στην ενεχύρωση ή εκχώρηση επιχειρηματικών απαιτήσεων, που θεσμοθετείται με βάση τις διατάξεις του νομοσχεδίου, δεν περιλαμβάνονται απαιτήσεις κατά καταναλωτών, προκειμένου να αποφευχθούν επιβαρύνσεις των καταναλωτών, ενώ μπορούν να συμπεριληφθούν και μελλοντικές απαιτήσεις εφόσον αυτές μπορούν να προσδιοριστούν, καθώς επίσης και ομάδα απαιτήσεων που προσδιορίζονται ως σύνολο.

Στο πνεύμα του νομοσχεδίου για τη διεύρυνση της πιστωληπτικής ικανότητας και της διασφάλισης της διαφάνειας και της ασφάλειας των συναλλαγών, υπακούει η ρύθμιση που εντάσσει στις διατάξεις της την ενεχύρωση ή μεταβίβαση άλλων δικαιωμάτων που δεν είναι ενσώματα αγαθά ή απαιτήσεις, όπως είναι τα πνευματικά δικαιώματα, με τη δυνατότητα επίσης και για τις συμβάσεις αυτές της δημοσιότητας της ασφάλειας και έτσι δημιουργείται ένα γενικευμένο πλαίσιο που καλύπτει τα άυλα αγαθά που εμφανίζονται στη σύγχρονη οικονομία, το οποίο επιτρέπει στον κάθε συναλλασσόμενο να γνωρίζει ποια αγαθά, ποιες απαιτήσεις και ποια δικαιώματα έχουν παραχωρηθεί σε ασφάλεια, ώστε να αποφασίζει αν θα συμβληθεί, με ποιους θα συμβληθεί και με ποιους όρους θα συμβληθεί.

Η κυμαινόμενη ασφάλεια, ο νέος θεσμός που εισάγει το νομοσχέδιο και καλύπτει ομάδα κινητών πραγμάτων ή δικαιωμάτων, δίνει τη δυνατότητα, εφόσον συμφωνηθεί, αντικατάστασης από το δανειολήπτη του ενεχυρασθέντος κινητού από άλλο κινητό ανάλογης αξίας και έτσι ο δανειολήπτης μπορεί να διαθέτει τα αντικείμενα της ομάδας ελεύθερα για τη συνέχιση και ανάπτυξη της επιχειρηματικής του δραστηριότητας.

Ο ασφαλειοδότης έχει υποχρέωση να ενημερώνει τακτικά ανά τρίμηνο τον ασφαλειολήπτη για τις μεταβολές που έχουν επέλθει στα αντικείμενα της ομάδας, καθώς επίσης να δέχεται τον έλεγχό του, ενώ υφίσταται επίσης σοβαρές συνέπειες στην περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεών του, ανάλογες με τις προβλεπόμενες για τον ενεχυραστή.

Με τις εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις του νομοσχεδίου προβλέπεται εκτός των άλλων και η δυνατότητα με προεδρικά διατάγματα της "τιτλοποίησης" των ασφαλισμένων με το ενέχυρο απαιτήσεων με την έκδοση ενεχυρογράφου εις διαταγήν ή ομολόγων για κινητά πράγματα.

Οι τελικές διατάξεις του νομοσχεδίου καταργούν πλήθος ρυθμίσεων που αφορούσαν οι ειδικές κατηγορίες πλασματικών ενέχυρων, που είχαν κατά καιρούς θεσπισθεί, αφού οι διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου έχουν γενική εφαρμογή και δημιουργείται έτσι ένα ενιαίο, λιτό και λειτουργικό πλαίσιο, που αναμφίβολα θα διευκολύνει συναλλαγές με τις νέες δυνατότητες αλλά και τις εγγυήσεις που παρέχει στους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι φυσικό, μια και αναφερόμαστε στην οικονομία της αγοράς, που λειτουργεί κάτω από τους σκληρούς όρους του ανταγωνισμού, οι νέες δυνατότητες που δίνει το νομοσχέδιο στις επιχειρήσεις για διεύρυνση της πιστωληπτικής τους ικανότητας, να συνδέονται με τους επιχειρηματικούς κινδύνους που συνεπάγεται η άσκηση αυτής της δραστηριότητας, με αποτέλεσμα η ενεχύρωση να δημιουργεί συνθήκες ακύρωσης της επιχειρηματικής λειτουργίας στην περίπτωση που ο οφειλέτης δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Αυτός όμως ο κίνδυνος υφίσταται έτσι και αλλιώς σε κάθε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, οποιονδήποτε τρόπο και αν έχει χρησιμοποιήσει, προκειμένου να αυξήσει την πιστωληπτική του ικανότητα.

Ετσι στο υποθετικό ερώτημα αν, προκειμένου να υπερασπίσουμε τα συμφέροντα ενός μικρομεσαίου επιχειρηματία, θα του περιορίσουμε τις δυνατότητες στο όνομα μελλοντικών κινδύνων ή θα του δώσουμε νέες ευκαιρίες για να ασκήσει την επιχειρηματική του δράση, προκειμένου να διευκολυνθεί να ξεπεράσει εμπόδια που μέχρι σήμερα το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο δεν του επέτρεπε, η απάντηση, πιστεύω, δεν μπορεί να είναι παρά υπέρ των νέων δυνατοτήτων και ευκαιριών με την απαραίτητη όμως κατοχύρωση όλων των συμβαλλομένων μερών, με σεβασμό στην ελευθερία των συμβάσεων και τις δυνατότητες της αυτορύθμισης που αυτή παρέχει.

Το νομοσχέδιο που συζητούμε ανταποκρίνεται σ' αυτές τις προϋποθέσεις, καλύπτει νομικά αναγκαίες συναλλαγές και πράξεις, έχει νομοθετική πληρότητα και αρτιότητα και ελπίζω να τύχει της καθολικής αποδοχής και ψήφισης από τη Βουλή. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γέφονας):** Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Ανδρεουλάκος.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ:** Κύριοι συνάδελφοι, εάν ήταν σταθερή και αταλάντευτη η πολιτική θέληση της Κυβέρνησης να εκσυγχρονίσει τις κοινωνικές και οικονομικές δομές, θα έπρεπε εδώ να μην έρχεται αποσπασματικά το σχέδιο του Εμπορικού Κώδικα, διότι περί αυτού πρόκειται, αλλά θα έπρεπε να έρχεται προς συζήτηση ολόκληρος ο Εμπορικός Κώδικας. Δυστυχώς όμως, επειδή έχει βραδύνει - και θα βραδύνει απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, κύριε Υπουργέ, η ολοκλήρωση της επεξεργασίας του σχεδίου Εμπορικού Κώδικα - γι' αυτό έχουμε σήμερα τη συζήτηση ενός μικρού τμήματος που συνιστά το συζητούμενο νομοσχέδιο.

Θα ήθελα επ' ευκαιρία να ρωτήσω τον κύριο Υπουργό περί του ορατού χρονικού ορίζοντος εντός του οποίου προβλέπεται η ολοκλήρωση της επεξεργασίας αυτού του σχεδίου.

Κύριοι συνάδελφοι, με τις προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις γενικεύεται ο θεσμός του πλασματικού ενέχυρου που ως τώρα προβλέπεται, δυνάμει ειδικών διατάξεων, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως είναι το γεωργικό ενέχυρο, το ενέχυρο καπνού, το κινηματογραφικό ενέχυρο και άλλα.

Επίσης επεκτείνονται οι ρυθμίσεις αυτές με βάση τις σύγχρονες αντιλήψεις και συναλλαγές και σε δύο άλλους τομείς, ήτοι: Στην ενέχυραση και εκχώρηση προς ασφάλεια επιχειρηματικών απαιτήσεων και δικαιωμάτων αφ' ενός και αφ' ετέρου στην κυμαινόμενη ασφάλεια.

Με τους εισαγόμενους θεσμούς σκοπεύεται η ενίσχυση της πιστοληπτικής ικονότητας των οφειλετών και εν προκειμένω ουσιαστικά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και επαγγελματιών και η πληρέστερη εξασφάλιση των ασφαλισμένων απαιτήσεων των δανειστών και η προστασία της ασφάλειας των συναλλαγών. Το πρώτο επιτυγχάνεται με τη διεύρυνση των περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών που μπορούν να δοθούν προς ασφάλεια. Διότι συνήθως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και επαγγελματίες δεν έχουν ακίνητα για να δώσουν εμπράγματη ασφάλεια υποθήκης. Τους παρέχεται κατ' αυτόν τον τρόπο η δυνατότητα να παράσχουν προς ασφάλεια άλλα περιουσιακά στοιχεία, όπως είναι τα κινητά χωρίς παράδοση της νομής, οι απαιτήσεις, άυλα αγαθά της πνευματικής ιδιοκτησίας κλπ. Η εξασφάλιση των δανειστών και η ασφάλεια των συναλλαγών επιτυγχάνεται με την εισαγόμενη δυνατότητα δημοσίευσης της συμφωνίας παροχής ασφάλειας. Κεντρικός άξονας της νέας ρύθμισης είναι η καθιέρωση της δημοσιότητας των ασφαλειών επί κινητών, απαιτήσεων ή άλλων δικαιωμάτων με εγγραφή σε δημόσια βιβλία.

Το σχέδιο νόμου διακρίνεται για τη λιτότητα και ως προς τη νομοθετική διατύπωση και ως προς το περιεχόμενο. Αφήνει στους συναλλασσόμενους ευρύ πεδίο αυτορρύθμισης, σύμφωνα με τις εξελισσόμενες αντιλήψεις περί συναλλαγών. Διαρθρώνεται σε πέντε κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο (άρθρα 1 έως 9) ρυθμίζεται το πλασματικό ενέχυρο που ευστόχως ονομάζεται από το παρόν σχέδιο νόμου ενέχυρο επί κινητών χωρίς παράδοση. Στο δεύτερο (άρθρο 10) επεκτείνεται η δημοσιότητα που προβλέπεται για το ενέχυρο χωρίς παράδοση της κατοχής και

σε άλλες συμβάσεις παροχής ασφάλειας επί κινητών, εκτός από την ενέχυραση.

Στο τρίτο κεφάλαιο (άρθρο 11 έως 15) καθιερώνεται η δημοσιότητα αυτή και στην ενέχυραση και εκχώρηση απαιτήσεων ή άλλων δικαιωμάτων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναγνωρίζεται και ρυθμίζεται ο καινούριος θεσμός της κυμαινόμενης ασφάλειας ως ειδικότερη μορφή παροχής ασφάλειας επί κινητών και δικαιωμάτων συνιστώμενη επίσης με το ίδιο καθεστώς δημοσιότητας.

Και το τελευταίο κεφάλαιο περιλαμβάνει εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις.

Αναλυτικότερα, πρώτο κεφάλαιο: "Σύσταση, Αντικείμενο, Δημοσίευση, Μεταβολές, Διάρκεια". Το ενέχυρο επί κινητών χωρίς παράδοση της κατοχής συνιστάται με τις ακόλουθες σωρευτικά συντρέχουσες προϋποθέσεις:

Πρώτον: Έγγραφο συμφωνία μεταξύ ενεχυραστή, ο οποίος μπορεί να είναι και τρίτος και όχι μόνο ο οφειλέτης, και δανειστή. Αυτή η συμφωνία πρέπει να προσδιορίζει την ασφαλιζόμενη απαίτηση και το ποσόν έως το οποίο αυτή ασφαρίζεται, να περιγράφει το ενεχυραζόμενο πράγμα και να αναφέρεται ο τόπος όπου αυτό θα βρίσκεται καθώς και η διεύθυνση της κατοικίας ή της έδρας του ενεχυραστή.

Δεύτερη προϋπόθεση: Δημοσίευση της συμφωνίας αυτής στο ενεχυροφυλακείο του τόπου κατοικίας ή της έδρας του ενεχυραστή.

Τρίτον: Ο δανειστής και ο οφειλέτης θα πρέπει να είναι ή επιχείρηση ή επαγγελματίας. Δηλαδή υπάρχει περιορισμός του θεσμού ως προς τα πρόσωπα. Η ασφάλεια θα πρέπει να παρέχεται για τις ανάγκες της επιχείρησης ή του επαγγέλματος του οφειλέτη. Αυτό είναι ένας δεύτερος περιορισμός ως προς τη φύση των ασφαλιζομένων απαιτήσεων. Ένας τρίτος περιορισμός αναφέρεται στα αντικείμενα που μπορούν να υπαχθούν στο θεσμό του πλασματικού ενέχυρου, δηλαδή όλα τα κινητά με εξαίρεση τα χρήματα, τα αξιόγραφα, τα είδη οικοσκευής και τέλος τα κινητά εκείνα που δεν είναι δεκτικά αυτοτελώς υποθήκης, όπως π.χ. είναι τα πλοία και τα πλωτά ναυπηγήματα.

Επίσης στο θεσμό υπόκεινται και μελλοντικά πράγματα. Στην περίπτωση αυτή το ενέχυρο αποκτά υπόσταση από τη γέννηση του πράγματος. Η δημοσίευση της σύστασης του ενέχυρου γίνεται στο ενεχυροφυλακείο του τόπου της κατοικίας ή της έδρας του ενεχυραστή. Μέχρις ότου ιδρυθούν τα ενεχυροφυλακεία η αρμοδιότητα υπάγεται στα υποθηκοφυλακεία ή κτηματολογικά γραφεία της έδρας των πρωτοδικείων.

Ειδικά προκειμένου περί κινητών μη δεκτικών αυτοτελώς υποθήκης για τα οποία τηρούνται νηολόγια ή βιβλία φορτηγίδων ή λεμβολόγια ή βιβλία εγγραφής μικρών σκαφών η δημοσίευση γίνεται στα βιβλία αυτά. Της ίδιας δημοσιότητας τυγχάνει και οποιαδήποτε τροποποίηση ή μεταβολή της ενεχυρικής συμφωνίας, η οποία οπωσδήποτε πρέπει να είναι και αυτή έγγραφη.

Η ενέχυραση χωρίς παράδοση της κατοχής μπορεί να έχει αντικείμενο και ομάδα πραγμάτων ιδίως εμπορευμάτων ή ποσοστά της ομάδας. Η ενεχυραζόμενη ομάδα προσδιορίζεται με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο, επί δε ετεροειδών πραγμάτων και κατά κατηγορίες, χωρίς εξατομίκευση των επί μέρους πραγμάτων. Στην ενέχυραση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις της κυμαινόμενης ασφάλειας, εφόσον συντρέχουν οι εκεί όροι.

Διάρκεια ενέχυρου: Μετά δεκαετία από την καταχώριση επέρχεται η απόσβεση του ενέχυρου, εκτός εάν ο δανειστής ζητήσει με δήλωσή του, που περιέρχεται στο δημόσιο βιβλίο, την παράταση του ενέχυρου, η οποία κοινοποιείται και στον ενεχυραστή.

Οι υποχρεώσεις του ενεχυραστή: Κατ' αρχήν καθιερώνεται η υποχρέωση να ανέχεται τον περιοδικό έλεγχο του δανειστή, ο οποίος διενεργείται μέσω δικαστικού επιμελητή της επιλογής του δανειστή. Μία από τις βασικές και θεμελιώδεις υποχρεώσεις του ενεχυραστή είναι να μη μεταβιβάζει την κυριότητα του πράγματος ή την κατοχή του, να μην αλλάζει τον τόπο παραμονής του ή να μεταβάλλει τη χρήση του χωρίς τη συναίνεση του δανειστή, εκτός αν έχει προηγηθεί διαφορετική συμφωνία. Οι ρυθμίσεις αυτές επαφίενται στην ελευθερία των συμβάσεων. Αν η άρνηση του δανειστή να συναινέσει είναι αδικαιολόγητη, ο

ενεχυραστής έχει την ευχέρεια να προσφύγει στο μονομελές πρωτοδικείο, το οποίο αποφαινεται κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας.

Σε περίπτωση ουσιαστικής παραβίασεως των παραπάνω υποχρεώσεων, ο δανειστής δικαιούται να καταστήσει το χρέος ληξιπρόθεσμο και απαιτητό με δήλωσή του προς τον ενεχυραστή. Βεβαίως εάν υπάρχει δολιότητα από πλευράς ενεχυραστή εφαρμόζονται οι ποινικές διατάξεις και οι κυρώσεις του άρθρου 399 του Ποινικού Κώδικα, το οποίο προβλέπει φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή χρηματική ποινή.

**Προτεραιότητα:** Εάν επί του ιδίου πράγματος έχουν συσταθεί περισσότερα του ενός ενέχυρα, η μεταξύ τους προτεραιότητα καθορίζεται από το χρόνο δημοσίευσης. Ισχύει δηλαδή η αρχή ότι ο προηγούμενος κατά το χρόνο προηγείται κατά το δίκαιο. Με έγγραφη, όμως, συμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων ενεχυρούχων δανειστών, υποκείμενη όμως στη δημοσίευση του άρθρου 3, μπορεί να μεταβληθεί η μεταξύ τους προτεραιότητα. Βεβαίως αυτή η μεταβολή της προτεραιότητας δεν αφορά άλλους ενεχυρούχους δανειστές, οι οποίοι δεν προσυπογράφουν αυτήν την αλλαγή της προτεραιότητας.

Σε περίπτωση διάθεσης του ενεχυρασμένου πράγματος προς τρίτον, η οποία είναι μεταγενέστερη της δημοσίευσης της ενεχυρικής σύμβασης, το ενέχυρο διατηρείται, εκτός εάν ο τρίτος ανυπαίτια κατά την παράδοση της νομής αγνοούσε την ύπαρξη του ενέχυρου.

Εάν τα ενεχυρασμένα πράγματα είναι εμπορεύματα προορισμένα για μεταβίβαση στα πλαίσια των συνηθισμένων συναλλαγών του ενεχυραστή, ο τρίτος τα αποκτά ελεύθερα από το ενέχυρο.

Τώρα, συμπληρωματικά, για το θεσμό αυτό εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενέχυρου του Αστικού Κώδικα εφόσον βέβαια συμβιβάζονται με τη φύση του ενέχυρου χωρίς παράδοση της κατοχής. Ορισμένες διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί υποθήκης, οι οποίες μνημονεύονται ρητώς, εφαρμόζονται αναλόγως.

Σε περίπτωση συμφωνίας για επέκταση του ενέχυρου στην απαίτηση του ενεχυραστή για το αντάλλαγμα από εκποίηση του ενεχυράσματος, εφαρμόζονται οι διατάξεις του κεφαλαίου τρίτου που διέπουν την ενέχυραση ή εκχώρηση απαιτήσεων ή άλλων δικαιωμάτων.

Ο πλειστηριασμός, τέλος, γίνεται ύστερα από κατάσχεση. Η κατάσχεση επιβάλλεται, εάν δεν υπάρχει τίτλος εκτελεστός, με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας.

**Κεφάλαιο δεύτερο:** Στο κεφάλαιο αυτό προβλέπονται άλλες συμβάσεις παροχής ασφαλείας επί κινητών, εκτός της ενέχυρασης, που μπορούν όμως να υποβληθούν στη δημοσίευση του άρθρου 3 και συνεπώς στη ρύθμιση του σχεδίου. Ήτοι πρώτον, συμβάσεις με την αναβλητική αίρεση ότι διατηρείται η κυριότητα του κινητού μέχρι αποπληρωμής του τιμήματος, δεύτερον, μεταβιβαστικές ή άλλες εκποιητικές συμβάσεις επί κινητών, που αποσκοπούν στην παροχή ασφαλείας επί κινητού πράγματος.

Στην περίπτωση αυτή η δημοσιότητα του σχεδίου είναι προτιμότερη από την καταπιστευτική μεταβίβαση της κυριότητας κινητών, η οποία ισχύει και σήμερα, τόσο για τον ασφαλειοδότη, οφειλέτη όσο και για την ασφάλεια των συναλλαγών. Κάτι το οποίο σήμερα είναι λίγο πολύ κάτω από την επιφάνεια και αδιαφανές, βγαίνει στην επιφάνεια.

**Τρίτο κεφάλαιο:** Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού, η ενέχυραση ή εκχώρηση επιχειρηματικών απαιτήσεων -εξαιρούνται και ευλόγως οι απαιτήσεις κατά καταναλωτών- μπορεί να υποβληθεί στη δημοσιότητα του άρθρου 3 εφόσον έχει καταρτιστεί εγγράφως. Ο ενεχυρούχος δανειστής ή ο εκδοχέας ειδοποιεί τον οφειλέτη για τη δημοσίευση.

Αντικείμενο της εν λόγω ενέχυρασης ή εκχώρησης μπορεί να είναι και μελλοντικές απαιτήσεις, εάν και εφόσον μπορούν να προσδιοριστούν, όπως επίσης και ομάδα απαιτήσεων που προσδιορίζονται ως σύνολο, χωρίς ανάγκη εξατομίκευσης των επιμέρους απαιτήσεων.

Η προτεραιότητα και εδώ μεταξύ περισσότερων εκδοχέων ή ενεχυρούχων δανειστών, καθορίζεται με βάση το χρόνο δημοσίευσης της σχετικής έγγραφης συμφωνίας κατά το άρθρο 3

του σχεδίου που συζητάμε.

Από την ειδοποίηση για τη δημοσίευση ο οφειλέτης απαλλάσσεται μόνο αν καταβάλει στον δικαιούχο που προηγείται. Στις συμβάσεις αυτές εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 παράγραφοι 4, 4 και 5 του πρώτου κεφαλαίου. Συμπληρωματικά όμως εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την ενέχυραση ή εκχώρηση απαιτήσεων και αναλόγως διατάξεις τινές του Αστικού Κώδικα περί υποθήκης.

Τέλος, οι διατάξεις του κεφαλαίου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση ενέχυρασης ή μεταβίβασης άλλων δικαιωμάτων για τα οποία δεν ορίζεται κάτι άλλο στο νόμο, όπως παραδείγματος χάρι τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το τέταρτο κεφάλαιο αναγνωρίζει και ρυθμίζει την κυμαινόμενη ασφάλεια. Σύμφωνα με το θεσμό αυτό τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν την παροχή ασφαλείας κατά τις διατάξεις του συζητούμενου σχεδίου νόμου επί ομάδας κινητών πραγμάτων ή δικαιωμάτων με μεταβαλλόμενη σύνθεση.

Στην κυμαινόμενη ασφάλεια ο ασφαλειοδότης επιτρέπεται να διαθέτει τα αντικείμενα της ομάδας ελεύθερα βαρών, οφείλει όμως εάν δεν συμφωνείται να υπάγεται στην ασφάλεια ό,τι κάθε φορά ανήκει ή απομένει στην ομάδα, να αντικαθιστά χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τα διατιθέμενα αντικείμενα με άλλα ανάλογης αξίας. Εάν έχει συμφωνηθεί η επέκταση της ασφαλείας στην απαίτηση για αντάλλαγμα από τυχόν εκποίηση των αντικειμένων της ασφαλείας, ο ασφαλειοδότης οφείλει να γνωστοποιεί αμέσως στο δανειστή τους οφειλότες του ανταλλάγματος. Ο ασφαλειολήπτης δικαιούται σε περίπτωση υπερημερίας του ασφαλειοδότη να προκαλέσει την παύση της ελευθερίας εξουσίας του τελευταίου προς διάθεση των αντικειμένων της ομάδας. Πρόκειται για τη σταθεροποίηση της ασφαλείας, η οποία σταθεροποίηση επέρχεται με κατάσχεση ή με οποιοδήποτε άλλο ασφαλιστικό ή άλλο μέτρο που κατά νόμο συνεπάγεται την αποστέρηση της ελευθερίας διαθέσεως των αντικειμένων της κυμαινόμενης ασφαλείας. Τα μέρη μπορεί να προβλέψουν και άλλους λόγους σταθεροποίησης αυτής της ασφαλείας.

Κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι η Νέα Δημοκρατία ψηφίζει κατ' αρχήν το νομοσχέδιο, γιατί ενισχύει την πιστοληπτική ικανότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των επαγγελματιών, μέσα από τη διεύρυνση του κύκλου των περιουσιακών στοιχείων που μπορούν να δοθούν από τους μικρομεσαίους και τους επαγγελματίες προς ασφάλεια και παράλληλα, εξασφαλίζεται η απαίτηση των δανειστών και η ασφάλεια των συναλλαγών μέσα από το σύστημα δημοσιότητας το οποίο κατοχυρώνει το σχέδιο νόμου που συζητούμε σήμερα. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφνας):** Το λόγο έχει η ειδική αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος η κ. Κανέλλη.

**ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν θα κρύψουμε -άλλωστε το είχαμε επισημάνει και με την παρουσία του Υπουργού στην επιτροπή- το θαυμασμό μας, δεν θέλω να βάλετε εισαγωγικά στη λέξη, για την αρτιότητα της κατάρτισης αυτού του νομοσχεδίου. Δηλαδή, είναι ίσως από τα πλέον καλοδουλεμένα κείμενα που έχουν έρθει προς ψήφιση στη Βουλή, πράγμα που επισημάνθηκε όχι μόνο από μας αλλά και από όλους τους συναδέλφους και από όλα τα κόμματα.

Οι θεμελιώδεις ενστάσεις μας που βεβαίως θα μας υποχρεώσουν να μην ψηφίσουμε κατ' αρχήν το νομοσχέδιο, δεν είναι βεβαίως ούτε νομοτεχνικές, δεν είναι ούτε καν θα έλεγα ενστάσεις επί λεπτομερειών, αλλά είναι ουσιαστικές, διαφορετικές, πολιτικές.

Νομίζω ότι έχουμε υποχρέωση να αντισταθούμε σε μία προσπάθεια ενός τόσο περίτεχνου και αλήθεια αναγκαίου νομοθετήματος στην παρούσα φάση της αγοράς και των συναλλαγματικών μας ηθών, στη παρούσα φάση των αναγκών των μικρομεσαίων επιχειρηματιών, των μικροϊδιοκτητών ή, εάν θέλετε, των φτωχών και των πενήτων, που προσπαθούν να ανταπεξέλθουν στις συνθήκες μιας λυσσώδους, κυνικής, ελεύθερης, εν πολλοίς ανέλεγκτης αγοράς, όπου το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό. Δεν θα μπορούσε κανείς παρά να επισημάνει ότι δεν θα επιτρέψουμε, τουλάχιστον στο κυβερνών κόμμα και στη Νέα Δημο-

κρατία αλλά και στην κυβέρνηση η οποία έφερε αυτό το νομοσχέδιο, να το παρουσιάσουν ως ένα νομοσχέδιο φιλολαϊκό, ένα νομοσχέδιο το οποίο θα βοηθήσει τους φτωχούς να γίνουν πλούσιοι, τους μικρούς επιχειρηματίες να αποκτήσουν κεφάλαια και μάλιστα με έναν τρόπο τόσο διασφαλιστικό των δικαιωμάτων τους, τόσο άριστο, ώστε στο τέλος θα πρέπει και να ευγνωμονούν γι' αυτήν την πολιτική.

Βεβαίως η Βουλή νομοθετεί και η κυβέρνηση ασκεί πολιτική. Εσχάτως, έχουμε δει μέσα σ' ένα επίπεδο τρομακτικών αντιφάσεων -μόλις χθες το ζήσαμε- την Κυβέρνηση να δεσμεύεται πολιτικά για άλλα πράγματα και να εμφανίζεται στη Βουλή με νομοθέτημα, όπως είναι η ιδιωτικοποίηση του ΟΤΕ, το πιο κραυγαλέο των παραδειγμάτων, νομοθέτημα ευθέως αντίστροφο της πολιτικής που έχει εξαγγείλει ή, αν θέλετε, εξαργυρώσει με ψήφους, με στήριξη ή και με θαυμασμό από τους οπαδούς αυτής της πολιτικής, για να ανατραπεί μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα και να ζητηθεί ενδεχομένως και να επιτευχθεί, όπως έγινε χθες, μια ευρύτερη συναίνεση από τα κόμματα που πιστεύουν σ' αυτήν την πολιτική και σ' αυτήν τη διαδικασία.

Στο νομοσχέδιο αυτό, λοιπόν, έχουμε μια κεντρική φιλοσοφία, που είναι ομολογημένη, ρητή και κατηγορηματική, να διευρυνθεί η ύλη, η οποία θα παρέχεται ως ασφάλεια από τους μη έχοντες κυρίως, σε αυτούς που θα τους δώσουν χρήματα. Ένα είδος ασφάλειας, που ξέρει η ελεύθερη αγορά, είναι οι μετοχές. Εκ στόματος Υπουργού -προς τιμήν του- ακούστηκε στην επιτροπή ότι οι μικρομεσαίοι δεν έχουν μετοχές. Πού να τις βρουν οι μικρομεσαίοι τις μετοχές, κύριοι συνάδελφοι, και μάλιστα με τέτοιες διαδικασίες; Μέχρι σήμερα το ενεχυροδανειστήριο ήταν ακόμα να επισημάνει κανείς γιατί είναι πολύ γενικευμένο αυτό το ουσιαστικά πλασματικό ενέχυρο. Γι' αυτό μιλάμε. Σήμερα αυτό τακτοποιείται. Δεν αντιλέγουμε, υπάρχουν πράγματα τα οποία έπρεπε να κωδικοποιηθούν, παλαιότερες διατάξεις, αποσπασματικά νομοσχέδια.

Τώρα, όμως, μπαίνουμε στη διαδικασία μιας ελεύθερης αγοράς, η οποία έχει και αυτορρύθμιση όπως συμβαίνει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ποτέ δεν αρκεί η αυτορρύθμιση, γιατί όταν η ελεύθερη αγορά λειτουργεί με αυτές τις "τουρμποκαπιταλιστικές", θα έλεγα, συνθήκες μόνο σε ζούγκλα μπορεί να μετατραπεί και αυτή θα είναι η πολιτική πράξη.

Εδώ, λοιπόν, έχουμε ένα νομοσχέδιο, το οποίο επιτρέπει σε μη έχοντες, σε έχοντες ανάγκη ρευστότητας, για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό, να αποθηκεύσουν ακόμα και αυτά που δεν έχουν. Υπάρχουν δύο πράγματα, τα οποία αξίζει τον κόπο να επισημάνει κανείς γιατί είναι πολύ γενικευμένο αυτό το ουσιαστικά πλασματικό ενέχυρο. Γι' αυτό μιλάμε. Είναι τόσο γενικευμένο, ώστε ο κύριος Υπουργός στην επιτροπή είπε ότι έχουμε κάνει και ένα βήμα πιο πέρα από τα ισχύοντα στην πιο μεγάλη και πιο ισχυρή μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση γερμανική νομοθεσία και γερμανική οικονομία.

Αν είμαστε σε θέση να το αντέξουμε να κάνουμε ένα βήμα μπροστά από τη Γερμανία, αυτό θα μας το πουν στο τέλος της εφαρμογής, μετά από μερικά χρόνια, αυτοί που θα έχουν δανειστεί και θα έχουν απολύτως εξαφανιστεί ή απορροφηθεί ή εξαγοραστεί, κατά την άποψή μας, γιατί ενδεχομένως να γλιτώσουν τη φυλακή παραδίδοντας κάποια στιγμή το μη παραδοτέο κινητό και χάνοντας την κυριότητά του.

Υπάρχουν δύο σημεία. Το ένα από αυτά, το πιο σημαντικό, θα έλεγε κανείς ότι κρύβεται στην ενεχύραση των άυλων αγαθών και των πνευματικών δικαιωμάτων. Θα σταθώ σ' αυτό γιατί εξηγεί την πολιτική μας θέση. Δεν είναι φιλανθρωπική πολιτική αυτή που ασκείτε, δεν είναι φιλολαϊκή πολιτική, δεν αφορά στα λαϊκά στρώματα. Αφορά σε περαιτέρω δεσμεύσεις ακόμα και των φτωχών που έχουν ως μοναδική περιουσία ένα πνευματικό δικαίωμα, ένα άυλο αγαθό, ένα προϊόν της σκέψης τους ή της εμπειρίας τους. Μη έχοντας τίποτα άλλο για να εξασφαλίσουν τα χρήματα για τις στοιχειώδεις επενδύσεις, για να επιζήσουν μέσα στην επιχειρηματική ζούγκλα για μας, παράδεισο για όσους συμφωνούν με αυτήν την πολιτική, θα βρεθούν μπροστά σε δεσμεύσεις που μειώνουν τα δημοκρατικά τους δικαιώματα.

Θα μου πείτε, αυτό κάνει το νομοσχέδιο; Βεβαίως και δεν το κάνει το νομοσχέδιο με την έννοια ελάτε εδώ να σας παγιδύ-

σουμε, αντιθέτως, λειτουργεί πολύ ελκυστικά, έχει κίνητρα και τα παρέχει. Θα βάζεις ενέχυρο, αλλά δεν θα παραδίδεις την κυριότητα. Πολύ απλά θα αισθάνεσαι ότι είσαι κάτοχος αυτών των εναπομεινάντων αγαθών που έχεις. Τι είναι αυτό; Είναι μια πολιτική και οικονομική ψευδαίσθηση. Ποιος θα χρηματοδοτήσει; Θα χρηματοδοτήσει ο έχων. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα ξέρουμε πώς λειτουργεί. Ξέρουμε ποιες είναι οι συνθήκες με τις οποίες ένας μικρομεσαίος μπορεί να καταφύγει σ' ένα χρηματοπιστωτικό οργανισμό για να πάρει ένα δάνειο.

Θα του ζητηθούν ασφάλειες μέχρι τέταρτη γενιά και θα του καθοριστεί και πλαφόν δραστηριοτήτων με βάση τα χρήματα που θα πάρει. Δεν έχει την αξιοπιστία. Δεν μπορεί να παράσχει την ασφάλεια.

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι αυτοί που το κάνουν, γιατί; Ως ελεημοσύνη; Δεν το κάνουν γιατί θέλουν να βγάλουν κέρδος;

Βεβαίως το νομοσχέδιο προσπάθησε να σταθεί ανάμεσα στα συμφέροντα του δανειοδοτούμενου και ενεχυράζοντος και τα συμφέροντα του οργανισμού ή του χρηματοπιστωτικού φορέα ή του έχοντος, ο οποίος θα παράσχει τα χρήματα και θα διεκδικήσει την ασφάλεια. Το επιτυγχάνει; Είναι δυνατόν να επιτυγχάνεται μόνο νομοθετική ρυθμιστική ισορροπία σ' αυτές τις πολιτικές συνθήκες εξεύρεσης χρήματος και επιβίωσης στην αγορά;

Η μικρομεσαία επιχείρηση στην Ελλάδα είναι περίπου το 95%, 96%, να μην καταφύγω και σε ακραία νούμερα, πάντως είναι πάνω από το 90% των επονομαζομένων μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Και οι μεγάλες επιχειρήσεις στην Ελλάδα ποιες είναι; Με ελάχιστες εξαιρέσεις είναι αυτές που με τα μέτρα και τα σταθμά της ευρωπαϊκής ή της αμερικανικής αγοράς είναι μικρές. Σε εμάς εδώ είναι οι μεγάλες. Είναι οι λίγοι που έχουν αποκτήσει τη δυνατότητα και την ικανότητα να έχουν τα χρήματα για να μπορούν να ασκούν, για λογαριασμό βεβαίως της κυβέρνησης που το προτείνει, μια κοινωνική πολιτική. Δηλαδή περυσεύουν λίγα χρήματα, πάρα κι αυτά, αλλά να μη χάσω ούτε μια δραχμή, ενδεχομένως να βγάλω και καλό κέρδος.

Αυτό το νομοσχέδιο είναι πολιτικά επικίνδυνο ελκυστικό, αν σκεφθεί κανείς ότι η μικρομεσαία επιχείρηση στην Ελλάδα είναι κατεξοχήν οικογενειακή επιχείρηση. Και ως κατεξοχήν οικογενειακή επιχείρηση οι συναλλακτικές πρακτικές, συμβάσεις, προτάσεις ή εκσυγχρονιστικές ανανεώσεις που θα αναγκαστεί ή θα περελκυστεί να κάνει ο μικρομεσαίος, δεν είναι κάτι που θα συμπαρασύρουν ένα άτομο, που μπορεί να έχει τα πνευματικά δικαιώματα, τα μήλα ή τα αχλάδια για να θέσει προς ενέχυρο και να εξασφαλίσει τη δυνατότητα να περάσει το βουβίκωνα της ανένχειας και να μπορέσει να ασκήσει επιχείρηση. Η επίπτωση θα είναι στο σύνολο των μελών της οικογένειας και ενδεχομένως με τα κυμαινόμενα και την επιμήκυνση του χρόνου σε δεύτερη ή σε τρίτη γενιά.

Για να δούμε και τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου πώς διασφαλίζονται οι μικροί. Με την κυμαινόμενη δυνατότητα ενεχύρασης μπορεί ο έχων ανάγκη την απόλυτη ασφάλεια των περιουσιακών του συμφερόντων -δανειοδότης αύριο το πρωί- να πάει μέχρι το τέλος. Δηλαδή από τα αναλώσιμα και επικίνδυνα, που ενδεχομένως θα διακυβευτούν, να πάει στα επόμενα και να περιμένει και να επιμηκύνει το χρόνο. Τι θα συμβεί; Καθεστώς ομηρίας. Ευπρεπείς όροι. Ένα γερό νομοθετικό πλαίσιο. Μία παρουσασία προς τα έξω: "Εμείς είμαστε εδώ, η Κυβέρνηση. Φέραμε ένα νόμο. Πάτε στις τράπεζες. Είναι κακές οι τράπεζες μέχρι σήμερα, δεν σας δίνουν λεφτά εσάς των μικρών. Δεν έχετε βρε παιδιά, δύο ιδέες, ένα βιβλίο που γράψατε, κάποια προϊόντα που θα βγάλει το χωράφι σας, δεν έχετε ανάγκη από επενδύσεις; Θα τα βάλετε ενέχυρο." Θα έτσι θα βρεθεί σε απροσδιόριστο μήκος χρόνου μία απέραντη μάζα εξαναγκασθέντων σε μία μικρού βεληνεκούς επιχειρηματικότητα, να τα βγάλουν πέρα με το σύστημα. Θα φθάσουμε και στην υποθήκευση των μελλοντικών του προϊόντων, που σήμερα στις παρούσες ανάγκες της αγοράς ενδεχομένως να είναι και απαραίτητη γιατί δεν υπάρχει άλλη ύλη να καταθέσει κάποιος.

Θα φανεί ότι είναι σύμπτωση που ήρθε τώρα αυτό το νομοσχέδιο. Δεν ξέρω αν υπάρχουν συμπτώσεις τελικά σε διαδικα-

σίες ελεύθερης αγοράς, που να αφορούν στο χρήμα και στη διαχείρισή του και στην πολιτική του κινητικότητα. Είναι περίπου θαύμα να προτείνεται αυτό το νομοσχέδιο. Και ως έτσι επικοινωνιακά θα εμφανιστεί προς τα έξω, σε τιμές πετρελαίου και σε τιμές καυσίμων, σε τιμές κοινοχρήστων, σε τιμές βενζίνης, σε τιμές μαζούτ και σε τιμές δολαρίου, γύρω από τις οποίες ο ελληνικός λαός αυτήν τη στιγμή, οι οικογένειες, προσπαθούν να δουν πώς θα τα βγάλουν πέρα και πώς θα βρεθούν αντιμετώπιες με αυτό. Και αυτό θα εμφανιστεί ως θαύμα και αυτό θέλουμε να σταματήσουμε καταψιφίζοντάς το. Αυτή θα είναι η παρουσίαση προς τα έξω: "Εντάξει έρχονται δύσκολες ώρες, έρχεται μαύρος χειμώνας και δεν φταίμε εμείς, φταίει η παγκόσμια αγορά. Να, εμείς προσπαθούμε να κάνουμε πράγματα. Θα σου λείψουν λεφτά. Να, βάλε ενέχυρο ό,τι έχει απομείνει, ό,τι δεν έχεις καταφέρει να βρεις μέχρι σήμερα." Το είδαμε και ως φιλοσοφία στην ανάπτυξη της αγοράς με τις ιδιωτικές τράπεζες, με τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, τις έννοιες της πιστωτικής κάρτας.

Είδαμε πιστωτικές κάρτες τις οποίες τις εκδίδουν πια τα κανάλια, τις εκδίδουν οι ποδοσφαιρικές ομάδες, τις εκδίδουν τα σούπερ μάρκετ και δημιουργείται μία πίστωση. Πού είναι χρεωμένα τα ελληνικά νοικοκυριά ως καταναλωτές; Ο κύριος Υπουργός είπε ότι θέλει να προστατεύσει τον καταναλωτή. Υπάρχει αυτή η γραμμή και αυτή η αντίληψη. Πώς θα προστατευθεί ο καταναλωτής; Ο καταναλωτής προστατεύεται με πολιτικές, οι οποίες δεν είναι μόνο η αγνή καλή πρόθεση. Το νομοσχέδιο δεν κρίνεται επί των προθέσεων. Είναι δε ορατή η διάθεση επίσπευσης της ανάγκης κατάθεσης και προώθησης του νομοσχεδίου.

Για την αρχή της δημοσιότητας, τι να πει κάποιος; Θα διαφωνήσει στην αρχή της δημοσιότητας; Μα, την αρχή της δημοσιότητας βεβαίως να την προσυπογράψουμε και να πούμε ότι είναι το άριστο στο νομοσχέδιο. Πώς θα τηρηθεί; Με ποια βιβλία; Με ποιες ασφάλειες για τους καλόπιστους τρίτους; Το προβλέπει το νομοσχέδιο. Στην πράξη; Από το νομοσχέδιο στην πράξη -όπως συνέβη και με τις ιδιωτικοποιήσεις- από την πολιτική πρόθεση ως το τελικό πολιτικό αποτέλεσμα, υπάρχει άβυσσος. Το πρόβλημα για εμάς δεν είναι αν υπάρχει άβυσσος. Το πρόβλημα είναι αν θα υπάρχουν ποταμοί λαϊκών αποταμιεύσεων, δυνατοτήτων, ιδιοκτησίας των μικρών ή ποταμοί αίματος και ιδρώτα. Τι άλλο πια να βάλουν ενέχυρο; Είναι η φιλοσοφία της προώθησης νομοθετικών ρυθμίσεων που υπαγορεύονται υπό τις συνθήκες...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κυρία Κανέλλη, να βάλουμε ενέχυρο και τις ιδέες. Αφήστε λίγο τους πολιτικούς να έχουν αισιοδοξία. Αν πάμε και σε ενεχύρωση ιδεών μπορεί να ενισχύσουμε την πιστοληπτική μας ικανότητα.

**ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ:** Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τη διακοπή. Δεν νομίζω ότι το κάνετε σε άλλους συναδέλφους και σε άλλους Ειδικούς Αγορητές. Να σας ευχαριστήσω που με διακόψατε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κυρία Κανέλλη, δεν αντιληφθήκατε καλώς, το σχόλιο του Προεδρείου.

**ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ:** Ανυπομονείτε να ακούσετε προτάσεις. Σας θυμίζω ότι θα μπορούσατε αυτές τις προτάσεις να τις έχετε ακούσει από το 1996. Είναι προτάσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος για τον τρόπο άσκησης κοινωνικής πολιτικής για τους μικρομεσαίους και για τις οικογενειακές επιχειρήσεις. Είμαι προτάσεις τις οποίες το κόμμα σας ουδέποτε υλοποίησε παρ'ότι άλλες φορές τις αποδέχθηκε. Οι συνεταιριστικές τράπεζες ουδέποτε εξελίχθηκαν σε κάτι σημαντικό στην Ελλάδα. Η παροχή ουσιαστικών πολιτικών ασφάλειας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν υλοποιήθηκε μέχρι σήμερα. Υπάρχουν προτάσεις, είναι κατατεθειμένες και δεν θα ήθελα να πάρω το χρόνο των συναδέλφων παραπέμποντας αυτήν τη στιγμή σε πράγματα που για πάντα ενδιαφερόμενο, έχοντα όμως την πολιτική βούληση, είναι και προσιτές και γνωστές και βεβαίως δημοσιопοιημένες.

Άλλωστε η συζήτηση που ανταλλάξαμε επί ουσιαστικών προτάσεων με τον κύριο Υπουργό, ο οποίος υπερασπίστηκε άριστα το νομοσχέδιο, ήταν σε ένα επίπεδο ανταλλαγής πολιτικών διαφωνιών και όχι για να βελτιωθεί κάτι το οποίο δεν επιδέχεται

νομοθετικής βελτίωσης, γι'αυτό και η συζήτηση είναι επί της πολιτικής. Άρα και η πρόταση μόνο πολιτική θα μπορούσε να είναι. Δεν θα ήταν κάτι άλλο.

Δεν μπορεί να μη μιλάς πολιτικά όταν σε αυτήν εδώ την Αίθουσα χθες το βράδυ, από την πολιτική βούληση προ τεσσάρων μηνών εξ επισημών χειλέων, καταλήγεις σ' ένα νομοσχέδιο, παρουσία μάλιστα και των συνδικαλιστών, που είναι ακριβώς αντίθετο τέσσερις μήνες μετά από πλευράς πολιτικής.

Άρα, λοιπόν, η νομοτεχνική αρτιότητα, η κατάρτιση, η συγκρότηση συνθηκών είναι αναγκαία. Είναι αναγκαίο αυτό το νομοσχέδιο να υπάρξει. Το πρόβλημα είναι για ποιους είναι αναγκαίο να υπάρξει. Θα είναι για τους μικρούς; Θα είναι για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Κατ'εμάς, όχι, δεν είναι αναγκαίο γι'αυτό. Παρέχει προστασία; Να, παρέχει προστασία, αλλά παρέχει μία προστασία, η οποία οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην ανάληψη με γλυκό τρόπο πολύ μεγαλύτερων κινδύνων και πολύ μεγαλύτερης μείωσης των ελευθεριών και των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων. Επειδή δεν θα παραδίδει κάποιος το κινητό; Μα, θα υποχρεωθεί με μαθηματική ακρίβεια να ανοίγματα που θα τον υποχρεώσουν να παραδώσει το κινητό το δικό του και τα πνευματικά δικαιώματα του παιδιού του, όταν το παιδί του βγάλει βιβλίο.

Να πω και κάτι πρακτικά για να καταλάβετε την αντίδραση από πλευράς πολιτικής αρχής. Νομίζετε ότι σήμερα μπορεί ο οποιοσδήποτε, για παράδειγμα, να εκδώσει ένα βιβλίο ή να φτιάξει μια ταινία για να μιλήσουμε για ελκυστικά πνευματικά προϊόντα; Μπορεί; Μπορεί να το σγκώσει εξόδοις του εύκολα στο διαδίκτυο; Μπορεί να αγοράσει ή να υποστεί τα έξοδα του χαρτιού και της διακίνησης; Το χαρτί θα ανέβει τις αμέσως επόμενες ημέρες, λόγω του πετρελαίου. Τι θα κάνει; Θα πάει και θα πουλήσει ως ενέχυρο τα πνευματικά του δικαιώματα με συνθήκες ούτε καν δημιουργού, προκειμένου να μπορέσει να ακουστεί, προκειμένου να αποκτήσει αυτό το βιβλίο, προκειμένου να το δώσει προς τη δημοσιότητα.

Θα πηγαίνει αυτός που φτιάχνει μια ταινία, ένα πνευματικό προϊόν και θα την ενεχυράζει πριν καν τη φτιάξει στον αιθουσάρχη, γιατί αλλιώς δεν θα τη δειτε ποτέ, δεν θα τη φτιάξει ποτέ. Και αυτό δεν είναι προϊόν του νομοσχεδίου. Είναι προϊόν της πολιτικής της ελεύθερης αγοράς. Πώς θα κάνει τις ταινίες του το Χόλυγουντ για τις μονοπωλήσει ως πολιτισμό της χαρτοπετσέτας; Πώς θα κάνει η μεγάλη δισκογραφική εταιρεία τους δίσκους της δίσκους με τον ίδιο τρόπο που μπορεί να πουλά παντού το πλαστικό φαγητό;

Αυτοί είναι οι κίνδυνοι από τη διεύρυνση του πλασματικού ενεχύρου. Ο μεγάλος δε κίνδυνος, στον οποίο εμείς σήμερα θέλουμε να αντισταθούμε με κάθε τρόπο είναι να μην παρουσιαστεί αυτό. Και δεν θα το επιτρέψουμε να συμβεί ως φιλολαϊκή πολιτική, γιατί το πνεύμα του νομοσχεδίου στα πλαίσια της πολιτικής της Κυβέρνησης είναι "σφάξε με αγά μου να αγιάσω και θα σου πληρώσω και τα χρήματα". Διότι, όταν ρωτήσαμε τι θα κοστίσει η συγκρότηση αυτών των ενεχυροδανειστηρίων που θα φτιαχτούν με έναν άλλο τρόπο για να υπάρχει δημοσιότητα, για να μην παραδίδεται το κινητό και για χίλια δύο άλλα πράγματα και τι θα γίνει στο μεταβατικό στάδιο δεν πήραμε απάντηση. Μα, βέβαια, πώς λειτουργούν τα υποθηκοφυλακεία που θα αναλάβουν, μέχρι σήμερα; Με ποσοστά. Είναι ιδιωτικά. Είναι έ-να είδος ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Θα τη δεχθούν αγγόγυστα. Γιατί να μη δεχθούν αυτήν την ύλη; Δεν πάει να φθάσει μέχρι εκεί πάντως; Δεν πάει να γίνουν οι ουρές πεντακάσιες χιλιάδες άνθρωποι που θα περιμένουν για να ενεχυριάσουν κάτι το οποίο θέλουν να παραδώσουν; Όταν ο άλλος πρόκειται να βγάλει κέρδος πολύ μεγάλο θα τον έχεις στην ουρά και στην αναμονή. Και όταν ο άλλος δεν θα έχει από πουθενά αλλού να πάρει λεφτά γιατί δεν θα έχει καμία άλλη ασφάλεια να δώσει θα καθήσει και θα πληρώσει. Δηλαδή θα πληρώσει και από την τσέπη του την ασφάλειά του στη συγκρότηση αυτού του πράγματος.

Βεβαίως λάβαμε μια διαβεβαίωση από τον κύριο Υπουργό ότι στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού και της μηχανοργάνωσης ίσως να επιπευσθούν τα πράγματα και να δεχθεί την καθυστέρηση ώστε να αρχίσει αυτό χωρίς να προσπορίζονται τόσο μεγάλο όφελος τα υποθηκοφυλακεία και οι ενδιάμεσοι σταθμοί,

που θα χρειαστούν μέχρι να φτιαχτούν αυτοί οι κατάλογοι.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ:** Μα είναι άμισθα...

**ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ:** Ακριβώς επειδή είναι άμισθα. Ξέρετε όμως πολύ καλά ότι άμισθοι λειτουργοί υπάρχουν πολλοί. Και οι άμισθοι υποθηκοφύλακες ξέρετε ότι δεν ζουν με αέρα.

Για όλους αυτούς τους λόγους εμείς θα είμαστε ανοιχτοί σε οποιαδήποτε συζήτηση και σε τροπολογίες. Ενδεχομένως σε κάποιο άρθρο να υπάρξει κάποια τροποποίηση, ώστε να το ψηφίσουμε. Επί της αρχής όμως καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γέροντας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ" "Πεντακόσια χρόνια έντυπης παράδοσης του Νέου Ελληνισμού", σπάνια πέντε μαθητές και μαθήτριες και έξι συνοδοί δάσκαλοι από το πέμπτο δημοτικό σχολείο 'Ανω Λιοσίων.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες).

Το λόγο έχει ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σταθόπουλος.

**ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Κυρίες και κύριοι Βουλευτές οι απαρχές της νομοθετικής ρύθμισης, την οποία σας προτείνουμε, βρίσκονται ήδη στον Αστικό μας Κώδικα και συγκεκριμένα στο άρθρο 1214 που, όπως είναι γνωστό, άρχισε να ισχύει πριν από πενήντα τέσσερα χρόνια.

Η ρύθμιση του ενenchύρου κατά τον Αστικό Κώδικα προϋποθέτει για τη σύστασή του την παράδοση του κινητού πράγματος από τον οφειλέτη στο δανειστή, από τον ενenchυραστή στον ενenchυρούχο δανειστή. Άρα εάν παραδείγματος χάρι συνιστά ο οφειλέτης ενenchύρο σε μηχανήματα, σε εξοπλισμό θα πρέπει να τα παραδώσει στο δανειστή και επομένως να τα στερηθεί και να δημιουργήσει προβλήματα στη λειτουργία της επιχείρησής του κάτι το οποίο δεν επιθυμεί. Με αυτόν τον τρόπο αποδυναμώνεται σε μεγάλο βαθμό ο θεσμός του ενenchύρου αφού δεν θα είναι διατεθειμένος ο οφειλέτης να πάρει δάνειο ή να αγοράσει από τον προμηθευτή του εμπορεύματα με πίστωση, διότι θα στερηθεί της χρήσης των κινητών του πραγμάτων.

Γνώριζε ο νομοθέτης του Αστικού Κώδικα αυτήν την αδυναμία του θεσμού του ενenchύρου και γι' αυτό ακριβώς προέβλεψε στο άρθρο 1214 τη δυνατότητα να μην παραδίδει τα κινητά πράγματα για τη σύσταση του ενenchύρου ο οφειλέτης. Όμως για να γίνεται γνωστό ότι τα ενenchυραζόμενα πράγματα είναι βεβαρυμένα θα έπρεπε να γίνεται καταχώρηση και δημοσίευση σε δημόσια βιβλία.

Για να ιδρυθούν όμως αυτά τα δημόσια βιβλία χρειαζόταν ένας ειδικός νόμος, τον οποίο ματαιώς περίμενε ο νομικός και ο επιχειρηματικός κόσμος της χώρας επί μισό σχεδόν αιώνα.

Όπου υπήρχαν βέβαια επιτακτικές ανάγκες σε ειδικές περιπτώσεις, υπήρχε ρύθμιση για ειδικά πλασματικά ενenchύρα, πλασματικά με την έννοια του ενenchύρου που δεν απαιτεί την παράδοση της κατοχής του πράγματος στο δανειστή. Έτσι είχαμε το πλασματικό ενenchύρο καπνού, το γεωργικό πλασματικό ενenchύρο, το κινηματογραφικό, το μεταλλευτικό κλπ. Αλλά γενίκευση του πλασματικού ενenchύρου δεν υπήρχε.

Την επιτακτική ανάγκη αυτή των συναλλαγών θέλησε να αντιμετωπίσει το σχέδιο του εμπορικού κώδικα, που πράγματι περιέχει ρυθμίσεις για το πλασματικό ενenchύρο. Δεν προωθείται, τουλάχιστον δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή κυβερνητική απόφαση για προώθηση όλου του σχεδίου του Εμπορικού Κώδικα. Τον λόγο τον εξήγησα στην επιτροπή και θα τον επαναλάβω και ενώπιόν σας κύριοι Βουλευτές, απαντώντας συγχρόνως στον κ. Ανδρεουλάκο που επέκρινε την κατ' αυτόν αποσπασματική προώθηση ενός μέρους του σχεδίου του Εμπορικού Κώδικα. Θα σας απαντήσω, ότι αυτό το σχέδιο του Εμπορικού Κώδικα στην πραγματικότητα δεν περιέχει όλη την ύλη του Εμπορικού Δικαίου. Δεν είναι Εμπορικός Κώδικας. Κακώς θα ονομαζόταν, αν ψηφίζοταν, Εμπορικός Κώδικας. Τα περισσότερα και τα μεγαλύτερα και τα βασικότερα τμήματα του Εμπορικού Δικαίου μένουν εκτός, το Ναυτικό Δίκαιο, το Ασφαλιστικό Δίκαιο, το Δίκαιο των Ανωνύμων Εταιρειών, το Πτωχευτικό Δίκαιο. Αυτά δεν περιλαμβάνονται μέσα. Είναι ένα μέρος της ύλης του Εμπορικού Δικαίου. Επομένως, και πάλι θα είχαμε αποσπασματική ρύθμιση.

Εκτός αυτού, υπάρχει και ένας άλλος λόγος για τον οποίο διατάζει η πολιτεία να προωθήσει αυτό το σχέδιο του Εμπορικού Κώδικα. Οι εμπορικές συναλλαγές σε αντίθεση με τις σχέσεις Αστικού Δικαίου εξελίσσονται και μεταβάλλονται συνεχώς. Δεν έχουν τη σταθερότητα που έχουν οι αστικές σχέσεις. Γι' αυτό ακριβώς δεν προσφέρονται για κωδικοποίηση όσο οι αστικές σχέσεις. Για κωδικοποίηση προσφέρονται κάποιες σταθερότερες σχέσεις. Υπάρχουν βέβαια απόψεις και υπέρ και κατά της κωδικοποίησης. Ειδικά για την εμπορική νομοθεσία επικρατούν μάλλον οι απόψεις ότι δεν πρέπει να καθλώνονται οι εμπορικές σχέσεις σε έναν κώδικα.

Έτσι προωθείται αυτό το νομοσχέδιο που δεν θα το χαρακτηρίζα αποσπασματικό, γιατί περιλαμβάνει στην ολότητά του την ύλη της παροχής ασφάλειας σε οποιαδήποτε αγαθά, περιουσιακά στοιχεία, εκτός από τα ακίνητα, σε συνδυασμό βέβαια με τις παραπεμπόμενες διατάξεις του ΑΚ. Για τα ακίνητα υπάρχει ο θεσμός της υποθήκης που λειτουργεί επιτυχώς, αλλά βεβαίως δεν επαρκεί για να ικανοποιήσει τις ανάγκες. Λίγοι είναι αυτοί οι οποίοι μπορούν να προσφέρουν ως ασφάλεια ακίνητα, αλλά και αν έχουν, μπορεί να τα δώσουν, να τα εξαντλήσουν και να χρειάζονται νέες πιστώσεις ή να αγοράζουν εμπορεύματα από τους προμηθευτές πάλι με πίστωση και να παράσχουν και άλλη ασφάλεια.

Σημειώνω ότι και σήμερα όλα αυτά τα περιουσιακά στοιχεία δεν είναι ακατάσχετα, γιατί όλη η επιχειρηματολογία η ενδιαφέρουσα της κ. Κανέλλη ίσως στηρίχθηκε στο ότι πρέπει να μένουν ακατάσχετα περιουσιακά στοιχεία, για να προστατευθεί ο οφειλέτης να μην τα χάσει και του τα πάρουν οι δανειστές. Άλλοι είναι ο θεσμός των ακατασχετών περιουσιακών στοιχείων - και εδώ υπάρχουν ρυθμίσεις και προβλέψεις για το ποια περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να μένουν μακριά από την εκχώρηση ή κατάσχεση κλπ-και άλλος ο θεσμός της εμπορικής ασφάλειας. Όλα αυτά τα περιουσιακά στοιχεία και τα κινητά και τα άυλα αγαθά και τα πνευματικά δικαιώματα και σήμερα υπόκεινται σε παροχή ασφάλειας. Απλώς αλλάζει το σύστημα. Κυρίως η μεγάλη αλλαγή είναι ότι η παροχή της ασφάλειας θα διέπεται πλέον από διαφάνεια. Θα έχουμε την καταχώρηση στα δημόσια βιβλία.

Τώρα ρυθμίζεται ασφαλέστερα με τον τρόπο τον οποίον περιέγραψαν όλοι οι εισηγητές νομίζω εναργώς και με απήλλαξαν κατά ένα μέρος από την υποχρέωση να εισέλθω σε λεπτομέρειες.

Σημειώστε ότι οι δανειστές προς τους οποίους προσφέρεται η ασφάλεια δεν είναι μόνο οι μεγάλοι πιστωτικοί οργανισμοί, οι τράπεζες. Μπορεί να είναι οποιοσδήποτε προμηθευτής είτε της πρώτης ύλης είτε προϊόντων, ακόμη και ένας μικρός έμπορος ο οποίος προσφέρει με πίστωση τα προϊόντα του.

Η ρύθμιση του σχεδίου νόμου που είναι υπό την κρίση σας πράγματι έχει μια διεθνή θα έλεγα πρωτοτυπία. Ούτε καν η Ευρωπαϊκή Ένωση που μας κατακλύζουν πολλές οδηγίες στις οποίες πρέπει να προσαρμοστούμε, δεν έχει προχωρήσει σε αυτήν τη ρύθμιση. Υπάρχουν βέβαια χώρες, όπου σε επιμέρους περιπτώσεις προβλέπεται το πλασματικό ενenchύρο αλλά όχι με αυτήν τη γενίκευση με την οποία το προβλέπουμε εμείς. Αλλά κάπου αξίζει τον κόπο να πρωτοτυπούμε και εμείς διεθνώς, δεν χρειάζεται πάντοτε να αντιγράφουμε ή να ακολουθούμε ξένα πρότυπα. Και σε αυτό το σημείο νομίζω ότι η χώρα μας μπορεί να πει ότι πρωτοτυπεί.

Οι βασικοί στόχοι του σχεδίου νόμου είναι δύο. Ο πρώτος αποβλέπει στην προστασία των ασφαλειοδοτών, εκείνων των επιχειρηματιών ή επαγγελματιών που έχουν ανάγκη από πιστώσεις είτε από τους πιστωτικούς οργανισμούς είτε από τους προμηθευτές τους, αλλά δεν τις εξασφαλίζουν χωρίς να δώσουν μια ασφάλεια. Διευρύνεται πράγματι η πιστοληπτική τους ικανότητα, είτε διότι δεν είναι υποχρεωμένοι να παραδώσουν την κατοχή κινητών πραγμάτων όπως μέχρι τώρα είτε διότι ορισμένα περιουσιακά στοιχεία κινητά πράγματα έχουν σαν προορισμό να μη μένουν στα χέρια του κυρίου οφειλέτη αλλά να κυκλοφορούν ως εμπορεύματα.

Δύο είναι οι κατηγορίες των κινητών πραγμάτων που συνήθως θα δίνονται σε ενenchύρο. Ο εξοπλισμός, μηχανήματα κλπ.

και τα εμπορεύματα. Για τον εξοπλισμό πράγματι μπορούμε να πούμε ότι πρόκειται για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτήρα πάγιο. Θα διατηρηθούν στην κατοχή του επιχειρηματία. Για τα εμπορεύματα δεν μπορούμε να πούμε το ίδιο. Αυτά έχουν προορισμό να κυκλοφορούν στις συναλλαγές. Ο επιχειρηματίας θα πρέπει να τα μεταπωλήσει. Αυτός είναι ο προορισμός τους.

Εδώ, λοιπόν, η σύσταση του ενεχύρου και με το νέο σύστημα της καταχώρησης στα δημόσια βιβλία δεν θα εξυπηρετούσε το δανειστή αφού θα μεταπωληθούν και βεβαίως ο αγοραστής που μπορεί να είναι ο κοινός καταναλωτής καλόπιστος θα αποκτήσει την κυριότητα με συνέπεια την απόσβεση του ενεχύρου.

Δίνεται η δυνατότητα με τον τελευταίο θεσμό, ο οποίος προβλέπεται στο σχέδιο νόμου για την κυμαινόμενη ασφάλεια να δίνονται κινητά πράγματα ο οφειλέτης με μεταβαλλόμενο περιεχόμενο, π.χ. όλα τα εμπορεύματα που έχει στην αποθήκη του. Ενώ χωρίς τη ρύθμιση αυτού του θεσμού θα ήταν υποχρεωμένος ο ασφαλειοδότης να μην εκποιεί τα πράγματα που έδωσε σαν ενέχυρο, να διατηρεί στην κατοχή του, μολοντί έχει πρόθεση να τα μεταπωλή. Εδώ του δίνεται αυτή η ευχέρεια, απλώς έχει συγχρόνως την υποχρέωση να τα αντικαταστήσει με άλλα κινητά πράγματα ανάλογης αξίας. Αυτός ο θεσμός είναι πολύ γνωστός στις αγγλοσαξωνικές χώρες και ο πιο μοντέρνος ίσως με το όνομα *floating charge*, το αποδώσαμε εδώ κυμαινόμενη ασφάλεια. Αυτή επιτρέπει ακριβώς τη διεύρυνση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων, μεγάλων αλλά και μικρομεσαίων.

Ο δεύτερος στόχος του νομοσχεδίου είναι η προστασία και των δανειστών και η προστασία της ασφάλειας των συναλλαγών. Γιατί η βασικότερη καινοτομία είναι η εισαγωγή των καινούριων δημόσιων βιβλίων. Ως τώρα τα δημόσια βιβλία τα έχουμε για τα ακίνητα, τα βιβλία υποθηκών και τα βιβλία μεταγραφών. Τώρα θα έχουμε και δημόσια βιβλία για τα κινητά πράγματα.

Η διαφάνεια που εξασφαλίζεται είναι προφανής. Θα ξέρουμε τι είναι βεβαρυμένο με την καταχώρηση στα δημόσια βιβλία και θα ξέρουμε επιπλέον -να πώς προστατεύονται και τα θεμιτά συμφέροντα των δανειστών- ποιος προηγείται. Ελέγχθη ήδη από τον κ. Ανδρεουλάκο ότι θα ισχύει η αρχή ο προηγούμενος κατά το χρόνο, προηγείται και στο δικαίωμα, "*prior tempore potior iure*". Πώς ποιος είναι ο κρίσιμος χρόνος με βάση τον οποίο θα κριθεί η προτεραιότητα; Ως τώρα ήταν αφανής αυτός ο χρόνος. Πότε έγινε η σύσταση του ενεχύρου με μια συμφωνία; Το ξέρουν τα δύο μέρη. Πότε έγινε η εκχώρηση; Το πολύ-πολύ να το ξέρει και ο οφειλέτης στον οποίο αναγγέλλεται η εκχώρηση. Τώρα όμως, με τα δημόσια βιβλία θα είναι καθορισμένος και ασφαλής ο χρόνος, ποιος έχει προηγηθεί στην εγγραφή στα δημόσια βιβλία. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι εξυπηρετείται γενικότερα η ασφάλεια των συναλλαγών και η διαφάνεια.

Το σχέδιο νόμου το στείλαμε όπως είχαμε υποχρέωση κατά το νόμο και στην οικονομική και κοινωνική επιτροπή στην οποία μετέχουν οι σπουδαιότεροι παραγωγικοί φορείς της χώρας, το Εμπορικό Επιμελητήριο, το Βιομηχανικό Επιμελητήριο, η ΠΑΣΕ-ΓΕΣ, η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος, η Ένωση Τραπεζών. Είχαμε μακρά συζήτηση με τους εκπροσώπους της επιτροπής αυτής και με ικανοποίηση διαπιστώσαμε ότι όλες οι πλευρές που εκπροσωπούν και δανειστές και οφειλέτες, είχαν θετικότατη ανταπόκριση απέναντι στο σχέδιο. Έκαναν και ορισμένες κριτικές παρατηρήσεις στα επιμέρους άρθρα, τις οποίες κατά το μεγαλύτερο μέρος τις λάβαμε υπόψη.

Μια αλλαγή επιφέραμε με βάση τις παρατηρήσεις της οικονομικής και κοινωνικής επιτροπής, την οποία θα ήθελα να θέσω υπόψη σας λόγω κάποιων διαφωνιών που είχαμε στην Επιστημονική Επιτροπή, τη Νομοπαρασκευαστική, όταν συζητούσαμε αυτό το νομοσχέδιο. Δεν είχαμε προβλέψει το άρθρο 10 όπως έχει σήμερα. Στη δεύτερη περίπτωση δεν είχαμε προβλέψει την επέκταση της ρύθμισης και στη λεγόμενη καταπιστευτική μεταβίβαση κυριότητας κινητού πράγματος. Δεν είχαμε προβλέψει, δηλαδή, τις περιπτώσεις όπου ο οφειλέτης δεν συνιστά ενέχυρο υπέρ του δανειστή αλλά του μεταβιβάζει την κυριότητα για λόγους ασφάλειας μόνο, ένας θεσμός ο οποίος έχει επικρατήσει στην πράξη και έχει επικρατήσει και στη Γερμανία. Αυτό

είναι το υποκατάστατο, γι' αυτό δεν γνωρίζουν οι Γερμανοί το γενικό πλασματικό ενέχυρο. Το έχει δεχθεί και η νομολογία. Υπήρχαν ενδοιασμοί και υπάρχουν ίσως ακόμη επιστημονικοί ή θεωρητικοί, μήπως αυτή η δικαιοπραξία, να μεταβιβάζει την κυριότητα, δηλαδή, πολύ περισσότερες εξουσίες ενώ θέλω κάτι λιγότερο, θέλω σύσταση ασφάλειας, δεν είναι θεμιτό, ή μήπως είναι εικονική η δικαιοπραξία.

Η κρατούσα γνώμη και όχι μόνο στη νομολογία αλλά και στη θεωρία δεχόταν το έγκυρο της καταπιστευτικής μεταβίβασης κυριότητας κινητού. Θα μπορούσα εδώ να επικαλεσθώ και έναν από τους συντάκτες του Αστικού Κώδικα, το Γεώργιο Μαριδάκη, ο οποίος ρητά στο σχέδιο για τις γενικές αρχές, προβλέπει ότι δεν χρειάζεται ρύθμιση της καταπιστευματικής -έτσι την ονόμαζε τότε- δικαιοπραξίας διότι αυτή δεν είναι εικονική και είναι αυτονόητο ότι κατά την ελευθερία των συμβάσεων είναι έγκυρη. Να, λοιπόν, που έχουμε από τότε μια ασφαλή γνώμη, τοποθέτηση του συντάκτη του Αστικού Κώδικα ότι αυτή η δικαιοπραξία είναι θεμιτή.

Άλλωστε, θα μπορούσα να επικαλεσθώ εδώ και έναν πολύ διαδεδομένο διεθνώς θεσμό αγγλοσαξωνικής προέλευσης, το *trust* που τι άλλο είναι, από μια καταπιστευτική δικαιοπραξία. Εμπιστεύομαι και δίνω περισσότερα δικαιώματα σε κάποιον άλλο, π.χ. είτε διότι θέλω να διαχειριστεί τα δικαιώματα αυτά, τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία του δίνω, είτε για λόγους εξασφάλισης απαιτήσεών του. Είναι περίπτωση καταπιστευτικής δικαιοπραξίας που κανένας δεν αμφισβητεί ότι είναι θεμιτή και έγκυρη.

Επειδή όμως υπήρχαν αυτές οι αμφιβολίες, δεν το προβλέψαμε στο αρχικό σχέδιο και το αφήσαμε να το κρίνει πάλι η επιτροπή και τα δικαστήρια τα οποία ελληνικά δικαστήρια όπως σας είπα, έχουν δεχθεί την καταπιστευτική μεταβίβαση κυριότητας κινητού. Όταν όμως στη συζήτηση με την οικονομική και κοινωνική επιτροπή είδαμε ότι ήθελαν τη ρύθμιση και αυτού του θεσμού συμπεριλάβαμε στην τελική μορφή το νομοσχέδιο και τη λεγόμενη *fiducia* την καταπιστευτική μεταβίβαση κυριότητας κινητού.

Αυτό σε απάντηση και των ενδοιασμών που είχε ο κ. Ανδρεουλάκος στην επιτροπή, που θέλω να ελπίζω ότι θα τους άρει τώρα.

Επειδή δεν μπορούμε να προβλέψουμε από πριν και να υπολογίσουμε τι επιβάρυνση θα υπάρχει για τα υποθηκοφυλακεία στην πρώτη μεταβατική περίοδο, θέσαμε κάποιους περιορισμούς, ώστε να μην μπορεί κάθε δανειστής να προσφεύγει σε αυτόν το θεσμό και να ζητάει την καταχώριση του ενεχύρου του στα δημόσια βιβλία.

Ο πρώτος περιορισμός είναι υποκειμενικός: μόνο έμποροι και επαγγελματίες μπορούν να κάνουν χρήση αυτού του θεσμού. Ο δεύτερος είναι αντικειμενικός: μόνο για επιχειρηματικά χρέη και όχι για άλλα ιδιωτικής φύσεως.

Ο τρίτος περιορισμός αφορά στα αντικείμενα τα οποία θα δίνονται για ασφάλεια: εξαιρούνται χρήματα, εξαιρούνται αξιόγραφα. Όχι ότι οι μετοχές δεν μπορούν και αυτές να ενεχυράζονται, αλλά για τις μετοχές δεν υπάρχει και τόση ανάγκη γιατί πολύ εύκολα ο μέτοχος μπορεί να στερηθεί του σώματος των μετοχών, ενώ δεν μπορεί να στερηθεί των μηχανημάτων ή των εμπορευμάτων. Έτσι εκεί δεν υπάρχει ανάγκη στις συναλλαγές να προσφύγει στο πλασματικό ενέχυρο. Επίσης, εξαιρούνται τα αντικείμενα οικοσκευής, τα οποία άλλωστε είναι και ακατάσχετα, δεν εμπιπτουν, λοιπόν, στη νέα ρύθμιση.

Θα παρατηρήσουμε όμως τι εισροή ενεχυρούχων δανειστών θα υπάρξει στα υποθηκοφυλακεία μας για τη δημοσίευση, για να δούμε αν θα μείνουμε σε αυτούς τους περιορισμούς ή θα διευρύνουμε κάποτε τη δυνατότητα χρήσης του νέου συστήματος από κάθε δανειστή και κάθε οφειλέτη.

Σημειώνω σε αυτό το σημείο ότι οι πρακτικές δυσκολίες που πράγματι υπάρχουν για την εφαρμογή του νέου συστήματος δεν είναι τόσο μεγάλες, όσο θα υπέθετε κάποιος εκ πρώτης όψης. Συμφωνώ με την παρατήρηση ότι καλή ίσως είναι η νομοθέτηση, αλλά πρέπει να δούμε και πώς θα εφαρμοσθεί ο νόμος.

Έχω συζητήσει με τους εκπροσώπους των άμισθων υποθηκοφυλακτών της χώρας. Όπως ξέρετε τα περισσότερα υποθη-

κοφυλακεία, εκτός από δεκαοκτώ νομίζω, είναι άμισθα. Δεκαοκτώ είναι έμμισθα και όλα τα άλλα είναι άμισθα. Όχι μόνο δέχονται ευχαρίστως να αναλάβουν αυτό το βάρος, αλλά μου ζητούν να μην ιδρύσουμε νέα ενεχυροφυλακεία. Όταν τους ρώτησα αν θέλουν νέο προσωπικό, υπαλλήλους που θα αναλάβουν αυτό το σκέλος των εργασιών, μου είπαν ότι δεν θέλουν.

**ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΗ:** Ε, βέβαια.

**ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Γιατί όπως ξέρετε, οι άμισθοι υποθηκοφύλακες μπορούν οι ίδιοι να προσλαμβάνουν υπαλλήλους, ανάλογα με τα έσοδα που έχουν. Αν αυξηθούν λίγο τα έσοδα, μπορεί να προσλάβουν. Επομένως, ο κρατικός προϋπολογισμός μπορεί να μην επωμισθεί βάρη ή να επωμισθεί ελάχιστα για την αντιμετώπιση αυτής της νέας εργασίας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Όχι όμως από εθελοντισμό, κύριε Υπουργέ.

**ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Ασφαλώς όχι. Το συμφέρον τους εξυπηρετείται.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ:** Το νομοσχέδιο λέει “της έδρας”, δηλαδή μόνο της Αθήνας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κύριε Ακριβάκη, σας παρακαλώ μη διακόπτετε. Πρέπει να επιτρέψει ο Υπουργός το διάλογο. Και δεύτερον πρέπει να ρωτάτε το Προεδρείο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ:** Για να διευκολύνω τη συζήτηση το είπα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Αν είναι να διευκολύνετε τη συζήτηση, καλώς, αλλά όχι έτσι.

**ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Επίσης, έχουμε προβλέψει στο άρθρο 3 ότι μπορεί από την αρχή της εφαρμογής του νέου συστήματος να γίνεται ηλεκτρονική καταχώριση των ενεχυράσεων, των συμβάσεων ενεχύρασης. Υπάρχει μία άνεση χρόνου έξι μηνών για την έναρξη ισχύος μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μπορεί να παραταθεί αυτή η μεταβατική περίοδος για άλλους έξι μήνες. Στο διάστημα αυτό θα φροντίσουμε να επιτύχουμε από την αρχή την ηλεκτρονική καταχώριση.

**ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Έχετε πάρει άδεια από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων;

**ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Θα τηρηθεί και ο νόμος για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Αλλά εδώ, όπως ξέρετε, υπάρχει η εξαίρεση κατά το άρθρο 5 εδάφιο ε' του νόμου αυτού, κατά την οποία επιτρέπεται η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Υπάρχει μάλιστα μεγάλη προθυμία από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο να συμβάλει ακόμη και οικονομικά στην ηλεκτρονική καταχώριση από τις πρώτες εφαρμογές του νέου συστήματος.

Δεν θα ήθελα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, να προχωρήσω στις επιμέρους ρυθμίσεις. Άλλωστε θα έχουμε και τη συζήτηση κατ' άρθρο. Κάλυψε, θα έλεγα, επιτυχέστατα αυτό το αντικείμενο και ο εισηγητής της Πλειοψηφίας και οι άλλοι εισηγητές.

Θα ήθελα, τελειώνοντας, να εκφράσω την ικανοποίησή μου γι' αυτήν την ευρύτατη αποδοχή του νομοσχεδίου με την επιφύλαξη του Κ.Κ.Ε. Έχω πλήρη κατανόηση για τη στάση του Κ.Κ.Ε. Θα ήθελα να τονίσω ότι εδώ δεν έχουμε εφαρμογή της επικίνδυνης αυτορρύθμισης, αντιθέτως έχουμε ρύθμιση και με κανόνες αναγκαστικού δικαίου που επιβάλλονται στα μέρη για λόγους προστασίας στους ασθενέστερους συμβαλλομένους.

**ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΗ:** Τη νομοθετική πρωτοτυπία την υπαγόρευσε κάποια πολιτική.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Παρακαλώ να μη γίνονται διακοπές.

**ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Κατανοώ τη στάση του Κ.Κ.Ε. και εκφράζω την ικανοποίησή μου για

την ευρύτατη αποδοχή του σχεδίου νόμου.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο Πρόεδρος κ. Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, έχει το λόγο για δύο λεπτά.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να μιλήσω διά μακρόν. Θα πω ότι ο νόμος είναι σωστός, καλός και άγιος ο σκοπός, αλλά ο κύριος Υπουργός της Δικαιοσύνης, υποθέτω, ότι θα είχε ενημερωθεί για τα χάλια στα οποία βρίσκονται τα υποθηκοφυλακεία της Ελλάδος. Δεν μιλώ για τα έμμισθα, μιλώ για τα υπόλοιπα. Είναι τραγική η κατάσταση και το να προσθέτουμε πρόσθετο έργο, όταν το βασικό έργο δεν εκτελείται, είναι λάθος.

Στο υποθηκοφυλακείο Χανίων, κύριε Υπουργέ, έχουμε καθυστέρηση ενός έτους. Δεν υπάρχει ασφάλεια των συναλλαγών. Προστίθεται τώρα το Κτηματολόγιο, το οποίο περνά μια τραγική περιπέτεια -αμφιβάλλω αν θα προχωρήσει σωστά- κι έρχεται τώρα κερασάκι στην τούρτα το νομοθέτημα του κυρίου Υπουργού. Εγώ υποθέτω ότι η Κυβέρνηση, ο κ. Σημίτης και ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης έπρεπε να προσέξουν να λειτουργήσουν σωστά αυτά που υπάρχουν, να λειτουργήσουν τα υποθηκοφυλακεία. Δεν μπορώ να δεχθώ, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν βρίσκεται μία λύση για το υποθηκοφυλακείο Χανίων, να αποσπαστούν τρεις υπάλληλοι και να λειτουργήσει. Δεν μπορώ να δεχθώ ότι το Κτηματολόγιο, το οποίο πανηγυρικά ψηφίσαμε, υποφέρει, όπως υποφέρει και εκφράζονται πλέον αμφιβολίες αν θα αποδώσει. Νομίζω ότι αυτό θα έπρεπε να είναι το κύριο έργο της Κυβέρνησης και συνιστώ, κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης, να το προσέξετε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο για δύο λεπτά.

**ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Ευχαριστώ τον επίτιμο Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας κ. Μητσοτάκη για την παρατήρησή του.

Πράγματι στο υποθηκοφυλακείο Χανίων υπάρχει μεγάλο πρόβλημα. Το διαπιστώσαμε στις αρχές του καλοκαιριού. Αποφασίσαμε την απόσπαση δύο υπαλλήλων του υποθηκοφυλακείου Αθηνών στα Χανιά, μας ακύρωσε το διοικητικό δικαστήριο τη μία απόσπαση από τις δύο. Αν θυμάστε, είχα επικρίνει -ανεξάρτητοι είναι οι δικαστές, αλλά όχι ανέλεγκτοι- την απόφαση. Δεν ήξεραν την ανάγκη και τότε είχε λεχθεί ότι παρεμβαίνει ο Υπουργός Δικαιοσύνης στις αποφάσεις των δικαστηρίων. Βρήκαμε όμως άλλον και στείλαμε το καλοκαίρι, όπως γνωρίζετε, αποσπασμένους υπαλλήλους στο υποθηκοφυλακείο, για να αντιμετωπίσουν το μεγάλο πρόβλημα που υπήρχε. Αλλά η κατάσταση γενικότερα στα υποθηκοφυλακεία της χώρας δεν είναι τόσο τραγική, όσο είπατε, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχουν και υποθηκοφυλακεία που λειτουργούν καλά. Δεν είναι όμως αυτός λόγος για να μην προχωρήσουμε στη νέα ρύθμιση. Όσο για το Κτηματολόγιο δεν μπορώ να σας απαντήσω, γιατί υπάγεται στο ΥΠΕΧΩ-ΔΕ κι όχι στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Ίσως κάποτε πρέπει να επανέλθει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε ότι σε λίγο θα γίνουν τα εγκαίνια του παιδικού σταθμού της Βουλής. Γι' αυτό, λοιπόν, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 11.57' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 21 Σεπτεμβρίου 2000 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος: νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης “Συμβάσεις επί κινητών ή απαιτήσεων υποκείμενες σε δημοσιότητα και άλλες συμβάσεις παροχής ασφάλειας”.

